

Такий підручник створили академік В.Г. Кремень та професори С.М. Пазиніч і О.С. Пономарьов. До видання книги рекомендувала Президія Академії педагогічних наук України, і ось підручник сьогодні на столах керівників-практиків, викладачів, учених, студенти можуть купити його або взяти в бібліотеці. На питання редакції відповідають двоє авторів підручника.

– На обкладинці вашої книги оригінальний колаж – «технар» чи менеджер з великим ключем збирається відімкнути звичайнісінький «амбарний» замок, за яким Всесвіт, його «історія й географія»... Чи ж справді сьогоднішнім управлінцям, зокрема, у виробничій сфері потрібен такий «філософський ключ»?

С. Пазиніч: – Сьогодні люди різних професійних сфер прагнуть до філософського осмислення сучасності, а сама філософія все більше наближається до життя і людської діяльності. Сформувались нові напрями досліджень практичної філософії: плідно розвиваються філософські проблеми природознавства та екології, філософія освіти, філософія науки і техніки, філософія управління.

Разом з тим, на жаль, часто втрачається філософська культура, традиція раціонального і критичного світоглядного підходу фахівців до осмислення, оцінки і обґрунтування загальних закономірностей духовного життя людини та її взаємовідносин із зовнішнім світом, розуміння свого місця і призначення. Це повною мірою стосується й дослідження багатьох складних соціальних феноменів, що особливо помітно в умовах розвитку постіндустріального суспільства, глобалізації, інформатизації та високих технологій, стрімких змін способу матеріального і духовного життя, суспільного виробництва та управління ним.

Темпи цих змін істотно випереджають можливості їх сприйняття, осмислення і

методологічного узагальнення. Тому часто розгляд загальних законів менеджменту, давно відомих, сформульованих, детально досліджених і обґрунтованих на Заході, подається як філософський аналіз сутності управління соціальними системами і процесами, що в них відбуваються. Більш того, подекуди цей розгляд презентується навіть у вигляді філософії управління.

Ми сподіваємось, що цей підручник не тільки дасть студентам знання і розуміння сутності філософії управління, а й пробудить інтерес до філософської науки взагалі, прагнення осягнути її, сприятиме формуванню шанобливого ставлення до віковичних надбань людської мудрості, втіленої у її положеннях. Хотілось би, щоб наша праця дозволила користувачам краще розуміти цілі й сутність управління, ефективно здійснювати управлінську діяльність не тільки з позицій здорового глузду, а й на засадах теорії і філософії соціального управління. – Як вам вдалося поєднати практичний і науковий підходи до вирішення сучасних проблем управління?

О.Пономарьов: – Підкреслимо особливості підручника. Перша полягає у спробі діалектичного поєднання суто філософського аналізу проблем управління з практичною спрямованістю навчального матеріалу. Ми виходили з того, що він призначений не для філософів (хоча й не виключаємо можливості користування ним студентами філософських факультетів), а для майбутніх професійних керівників, і прагнули забезпечити формування і розвиток філософської, світоглядної і методологічної культури читачів.

Другою особливістю є досить об'ємний вступ, який знайомить з проблемами сучасності, які зумовили зміни цілей, змісту і характеру управління, аналізуються сутність і структура системи понять філософії. Третьою особливістю виступає відсутність будь-якої переваги позиціям представників тієї чи іншої філософської школи, тій чи іншій системі поглядів. Широко і толерантно розглядаються різні підходи до філософського аналізу і тлумачення сутності феномену управління.

Четвертою особливістю є орієнтація навчального матеріалу на переважно самостійну роботу студентів. Тому текст насичений фактичними даними, цікавими прикладами з історії, соціальної практики, досвіду управління. Це сприятиме підвищенню інтересу студентів і стимулюванню їх на пошук інших прикладів, які б ілюстрували розглянуті положення. П'ята особливість – орієнтація на слухачів магістерських програм з державного управління, адміністративного менеджменту, менеджменту організацій тощо, які мають практичний досвід, в тому числі й управлінської діяльності, але відчують необхідність його теоретичного осмислення і філософського узагальнення. Це впливає з досвіду викладання авторами філософії управління цієї категорії слухачів і враховує їхні зауваження і побажання. – Добре, що цими знаннями будуть озброєні майбутні управлінці.

С.П., О.П.: – Сподіваємось, що книга буде корисною не тільки студентам і викладачам, яким вона безпосередньо адресована, а й тим допитливим керівникам-лідерам нової генерації, які відчують потребу істотного підвищення ефективності управління на основі закономірностей і принципів наукового менеджменту, прагнуть сформувати цілісну світоглядну позицію, розуміння філософії управлінської діяльності. Це вони визначають сьогодні характер виробництва і тенденції розвитку національної економіки, її технологічного

переозброєння і забезпечення конкурентоспроможності. Вони прагнуть спиратися і на світовий досвід менеджменту, і на теоретичні засади управління, цікавляться філософським обґрунтуванням і аналізом його сутності, відчують необхідність освоєння логіки і культури управління. Вони складають основу національної управлінської еліти, оскільки у складній і суперечливій мозаїці процесів в Україні чітко визначають закономірності та випадковість, загальний тренд і так звані «шуми». Їм випала доля очолити процеси подолання кризи, обрати надійну траєкторію інноваційного розвитку і забезпечити бажаний рівень конкурентоспроможності продукції і всієї національної економіки на внутрішньому і світових ринках.

Розмовляла С. Землянська